

Реформування вищої освіти ставить перед молодими людьми підвищені вимоги самостійної роботи, а відповідальність за якість здобутої освіти все більше покладається на самого студента, тому виникає чимраз гостріша потреба у досвідчених наставниках.

Наставництво – це підтримка молоді особистості на шляху розвитку власного потенціалу, власних навиків, а також вибору та становлення тим, ким вона прагне бути. Наставник забезпечує підопічному супровід, ділиться мудрістю, знаннями та підтримує його.

Супільство дедалі більше сприймає наставницькі практики. Наставництво сьогодні сприймається вже не як інструмент вирішення проблем, а як інструмент розвитку. У цьому двосторонньому процесі розвивається не лише підопічний, але й наставник.

Інформаційний бюлетень “За медичні права” уже приділяв увагу цій темі. Своїми пропозиціями і баченнями з читачами ділилися провідні спеціалісти Львівської обласної професійної спілки працівників охорони здоров'я України та студенти ЛНМУ ім. Данила Галицького.

Сьогодні на шпальтах нашого часопису продовжуємо розпочату дискусію.

Студентів навчали екстремальної медицини

Дипломовані лікарі Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького проводили тренінги під час роботи Всеукраїнської екстремальної школи медичної допомоги.

1–2 жовтня 2011 року Всеукраїнською молодіжною громадською організацією “Національний студентський союз” спільно із Студентським парламентом Івано-Франківського національного медичного університету за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України проведено Всеукраїнську екстремальну школу медичної допомоги.

Захід, що відбувався у м. Яремча на найвищій вершині України – горі Говерла, – зібрав понад 30 представників органів студентського самоврядування з 14 областей України. Учасники школи отримали навички з надання першої медичної допомоги (зупинка кровотечі, фіксація переломів, штучне дихання, непрямий масаж серця тощо). Тренінги проводили дипломовані лікарі Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького та Івано-Франківського медичного університету.

У підсумковій резолюції школи її учасники зазначили, що загибель потерпілих під час подорожі, вдома чи на виробництві можна було б попередити, якби люди, які знаходились поряд, могли правильно надати першу медичну допомогу, тогу наголосили на необхідності популяризації таких заходів серед студентів вищих навчальних закладів. За результатами роботи також були розроблені рекомендації стосовно активізації оздоровчо-профілактичної роботи серед студентів.

Протягом навчального року планується проведення таких заходів у вищих навчальних закладах України, оскільки уміння надати першу медичну допомогу собі та оточуючим стає вирішальним для збереження здоров'я, а іноді й життя.

Євген КУЗИК, голова комітету національно-патріотичного розвитку ВМГО “Національний студентський союз”

Наставництво: роль для майбутнього

В контексті реформування охорони здоров'я, важливе місце надається дошпитальному етапу, впровадженням змін у підході до організації роботи служб екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, управління на всіх етапах її функціонування, в тому числі і сучасного підходу до вимог щодо кваліфікації та підготовки персоналу цієї структури. Однією з важливих ланок у цьому процесі є наставництво.

Світовий досвід у медицині невідкладних станів говорить про те, що правильна та чітка організація та управління роботою всіх задіяних служб, усіх ланок дошпитального етапу та вишкіл персоналу – від організаторського складу, працівників оперативного та інформаційно-аналітичного відділів, персоналу, що надає медичну допомогу на місці виклику – запорука якісної та ефективної допомоги хворим та постраждалим на дошпитальному етапі. Це особливо актуально у період підготовки до медичного обслуговування футбольного чемпіонату Євро-2012. Тому однозначно вагомою роль у набутті необхідної професійної компетенції та набуття досвіду відіграє наставництво.

В рамках реалізації міжнародного медичного проекту «Створення транскордонної мережі пунктів екстреної медичної допомоги та інформаційно-координаційного центру у м. Львові» на території Львівської області відкрито чотири притрасові пункти екстреної медичної допомоги, які базуються на території центральних районних лікарень. Ці пункти є структурним підрозділом комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги медицини катастроф», який цей проект втілював.

Основним завданням цих пунктів є надання спеціалізованої екстреної медичної допомоги на дошпитальному етапі, згідно затверджених протоколів (стандартів), населенню в межах території обслуговування, громадянам Європейської Спільноти, особливо тим, що потерпіли в автоаваріях на міжнародних автошляхах, а також при катастрофах.

Враховуючи основні завдання та функції установи в цілому та її структурних підрозділів, керівництвом Львівського центру медицини катастроф приділяється велика увага чіткій організації та управлінню роботою закладу. І основну роль при цьому, звичайно, відіграє підбір кваліфікованого кадрового потенціалу і першочергово – персоналу, який дотичний до обслуговування викликів.

Розуміючи важливість наявності кваліфікованих кадрів у закладі, адміністрація центру активно підтримує наставництво та всіляко сприяє посиленню його ролі у колективі. За ініціативою наставників у центрі було організовано та проведено стажування – тренінги новоприйнятих працівників пунктів екстреної медичної допомоги.

Враховуючи той факт, що у структуру закладу прийшли медичні працівники, які мають досвід роботи у системі швидкої та невідкладної медичної допомоги та молоді спеціалісти, що прийняті на роботу одразу після закінчення медичних закладів, наставниками були складені основні напрямки навчання, за якими здійснювалась організація та управління процесом стажувань-тренінгів на базі навчально-тренувального відділу.

Ці напрямки передбачали: проведення стажувань – тренінгів новоприйнятих працівників у позаробочий час; конкретизовані тематичні питання для новоприйнятих працівників, що враховували специфіку роботи у службі медицини катастроф, зокрема: адаптація новоприйнятих працівників у колективі, ознайомлення його з традиціями, вимогами дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку та особливостями роботи Львівської територіальної служби медицини катастроф; удосконалення теоретичних знань медичних працівників шляхом подання наставниками необхідного матеріалу, з урахуванням сучасних тенденцій та досягнень у медицині невідкладних станів; – самостійна робота з персональним комп'ютером та написання реферативного матеріалу на відповідну тематику; відпрацювання необхідних практичних навичок, якими повинні володіти медичні працівники виїзних бригад нашого центру на манекенах та муляжах у навчально-тренувальному відділі. вміння керівника бригади екстреної медичної допомоги організувати роботу підлеглого персоналу на виклику, враховуючи чіткий розподіл функцій, правила та елементи медичного сортування. Роль керівників бригад як координаторів при ліквідації наслідків надзвичайної ситуації; ситуаційні завдання, які розроблялись працівниками закладу для таких занять та медичних ралі.

До проведення стажування – тренінгів були залучені наставники – кваліфіковані працівники з числа управлінського персоналу закладу, лікарів, фахівців з високою професійною майстерністю у роботі служби швидкої медичної допомоги та медицини катастроф, багатий життєвий досвід та знання, отримані в Україні і за кордоном, були учасниками багатьох заходів, в тому числі і з міжнародною участю.

Усі новоприйняті працівники пройшли співбесіду з керівником установи, на якій були поставлені певні вимоги та завдання, що враховують специфіку роботи центру медицини катастроф, особливо в умовах надзвичайних ситуацій. Працівники були ознайомлені зі структурою та організаційними аспектами роботи служби медицини катастроф, з нормативно-правовою базою, що регламентує діяльність установи. У процесі стажувань висвітлювались юридичні аспекти роботи служби, проводилось ознайомлення з посадовими інструкціями, правилами ведення медичної документації затверджених облікових форм.

Спільно із керівником підрозділу та старшим фельдшером проведено вивчення медичного обладнання та оснащення реанімобіля, ознайомлено з правилами їх експлуатації, дотримання техніки безпеки.

При співбесіді молодих спеціалістів з наставниками – лікарями та фахівцями – практиками, був визначений базовий професійний рівень знань новоприйнятих працівників. Відповідно до цього молоді спеціалісти – медики були ознайомлені з новітніми національними розробками, європейськими та світовими рекомендаціями щодо надання екстреної медичної допомоги у позашпитальних умовах.

У процесі проведення стажувань-тренінгів ставився акцент на організації роботи персоналу у команді, управління цим процесом керівником бригади та відпрацюванні практичних навичок надання екстреної медичної допомоги на манекенах, муляжах на базі навчально-тренувального відділу закладу. Для цього залучались наставники – завідувачі відділами, лікарі та фельдшери, які мають досвід практичної роботи у виїзних бригадах, брали участь у міжнародних заходах з питань ЕМД, проходили стажування у Республіці Польща та ознайомлені зі стандартами надання ЕМД, що прийняті у країнах Європейської Спільноти.

У процесі організації та проведення тренінгів були змодельовані ситуації та складені завдання, узяті з повсякденної практичної роботи служби. За час роботи у тренувальному залі під керівництвом наставників відпрацьовані: сучасні методи проведення серцево-легеневої реанімації; методи зупинки кровотечі; правила іммобілізації та транспортування; техніка маніпуляцій, що виконуються під час надання невідкладної медичної допомоги з використанням табельних заходів; вміння надавати екстрену медичну допомогу однією особою, двома особами; злагоджена робота у команді, уміння залучати до надання допомоги учасників та свідків подій; ознайомлення зі європейськими стандартами надання ЕМД на дошпитальному етапі; професійне використання у роботі сучасного обладнання та оснащення реанімобіля.

При проведенні стажувань – тренінгів створювалась атмосфера позитивного невимушеного спілкування, широкі можливості для зворотного зв'язку. Головна мета наставників – досягти того, щоб «вийшли» практичні навички у кожного працівника, щоб вони за час проведення тренінгу засвоїли необхідний об'єм практичних навичок.

За час реалізації транскордонного медичного проекту, наставники – медики виїзних бригад Львівського обласного центру медицини катастроф, мали можливість пройти стажування у Республіці Польща на базі станції швидкої медичної допомоги м. Люблін та відділення швидкої медичної допомоги лікарні у м. Перемишль. В процесі організації та проведення цих тренінгів були передбачені виїзди українських медиків у складі польських бригад швидкої медичної допомоги. Запозичивши цей метод, наставники ініціювали та започаткували стажування молодих спеціалістів – медиків у складі виїзних бригад Львівського центру медицини катастроф та здійснення сумісних виїздів для обслуговування викликів. Маючи досвід міжнародної співпраці з аналогічними структурами у Республіці Польща, наставники орієнтували працівників на адаптацію європейських стандартів до роботи системи екстреної медичної допомоги в Україні для досягнення найвищих показників якості та ефективності при наданні медичної допомоги на дошпитальному етапі. Такий європейський підхід у системі організації проведення стажувань-тренінгів із залученням високопрофесійних наставників, довів свою користь та ефективність.

Підсумком було проведення анкетування працівників на необхідність та доцільність проведення таких стажувань-тренінгів на робочому місці під керівництвом досвідчених наставників. Отримано стовідсоткові позитивні відповіді. Адже всі наші знання та вміння націлені на досягнення основної мети – порятунку життя людей та збереження їх здоров'я.

С.А.ПОВАЖУК, завідувач оперативно-інформаційного відділу екстреної медичної допомоги комунального закладу “Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”

Л.П.ГЕРА, лікар комунального закладу “Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”